

**Odpowiedź na raport z wizytacji
na kierunku familiologia
w Uniwersytecie Szczecińskim
przeprowadzonej przez zespół oceniający
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
w dniach 24-25 listopada 2022 r.**

Szanowna Pani
dr hab. Maria Próchnicka
Sekretarz Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Uniwersytet Szczeciński przekazuje niniejszym swoje ustosunkowanie się do raportu zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej po wizytacji przeprowadzonej w dniach 24-25 listopada 2022 r. na kierunku **familiologia** w tymże Uniwersytecie.

Uczelnia aprobuje proponowane przez zespół PKA oceny stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej i deklaruje wolę podjęcia działań zmierzających do zrealizowania zamieszczonych w raporcie rekomendacji dotyczących zdiagnozowanych uchybień.

Kryterium 1 (konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się) zostało ocenione jako **spełnione**, lecz podana jest **rekomendacja**:

Efekty uczenia się dla kierunku są zasadniczo zgodne z charakterystykami właściwego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji. Nie zawsze jednak odnoszą się do głębi perspektywy poznawczej właściwej dla charakterystyk o kodzie KW w zakresie dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek. (...) Rekomenduje się dostosowanie sformułowań określających efekty uczenia się do charakterystyk określonych w kodzie KW Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Zgodnie z tą rekomendacją efekty uczenia się zostaną w możliwym zakresie udoskonalone w programach studiów zatwierdzanych na następne lata akademickie.

Kryterium 2 (realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się) zostało ocenione jako **spełnione**, lecz z dodaną jest **rekomendacją**:

Uczelnia prowadziła do listopada 2021 hospitacje praktyk zawodowych. Po tym czasie procedura hospitacji praktyk została ograniczona do zbierania przez dziekana Wydziału Teologicznego opinii studentów na temat odbytych praktyk. Uczelnia planuje przywrócenie formalnej procedury organizacji praktyk z użyciem arkusza ewaluacji praktyk. (...) Rekomenduje się przywrócenie formalnej procedury przeprowadzania hospitacji praktyk w oparciu o wyraźne kryteria jakościowe. Sugeruje się stworzenie arkusza hospitacji praktyk.

Istniejący mankament został już naprawiony. Najnowsza nowelizacja Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (dokonana 12 stycznia 2023 r.) przewiduje wymóg hospitacji praktyk zawodowych na kierunku familiologia. Dla tych celów został też stworzony odpowiedni arkusz hospitacji praktyk.

Kryterium 3 (przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie) zostało ocenione jako **spełnione**, lecz w przypadku dwóch uchybień sformułowano **rekomendacje**:

1. *W przypadku rekrutacji na II stopień wizytowanego kierunku informacja dla kandydatów wskazuje, że do postępowania kwalifikacyjnego mogą przystąpić osoby legitymujące się dyplomem ukończenia dowolnych studiów co najmniej pierwszego stopnia. Kryterium kwalifikacji stanowi jedynie ocena na dyplomie. Uczelnia nie wskazała zakresu kompetencji wstępnych kandydatów i przyjmuje wszystkich, bez względu na obszar, dziedzinę i dyscypliny naukowe, do których zostały przypisane studia I stopnia. Rekomenduje się określenie zakresu kompetencji wstępnych dla kandydatów na studia II stopnia wizytowanego kierunku, a także wskazanie modusu ich weryfikacji.*

Kryteria kwalifikacji dla kandydatów na studia drugiego stopnia zostaną w przyszłości zmodyfikowane. Dla osób, które posiadają dyplom ukończenia studiów na kierunkach przypisanych do nauk społecznych, humanistycznych lub teologicznych, kryterium będzie stanowiła – jak dotąd – jedynie ocena na tym dyplomie. Natomiast absolwenci innych kierunków dodatkowo będą zobowiązani do odbycia rozmowy kwalifikacyjnej; na podstawie wyniku tej rozmowy odpowiednia komisja ustali, czy kandydat spełnia odpowiednie wymogi i czy może zostać przyjęty na studia.

2. W dokumencie „Kody prac licencjackich i magisterskich na kierunku familiologia” wskazano dyscypliny naukowe, w zakresie których może być przygotowywana praca dyplomowa. Nie określono natomiast merytorycznych kryteriów, jakie powinna spełniać praca dyplomowa na studiach I stopnia i studiach II stopnia z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów. Rekomenduje się opracowanie takich kryteriów, które pozwolą ocenić i potwierdzić progres kompetencyjny między stopniami studiów.

Opracowanie takich kryteriów zostało już dokonane (nie zostało niestety przekazane Polskiej Komisji Akredytacyjnej na potrzeby wizytacji kierunku). Rada Dydaktyczna Wydziału Teologicznego US dnia 12 grudnia 2019 r. podjęła uchwałę w sprawie wyrażenia opinii o formalnych i merytorycznych kryteriach, jakie musi spełniać praca dyplomowa – właściwych dla danego kierunku, poziomu oraz profilu kształcenia (Uchwała nr 3/2019). W uchwale tej zapisane jest między innymi: „Praca licencjacka ma odzwierciedlać opanowanie przez studenta podstaw metod badawczych z zakresu dyscypliny związanej z tematem pracy oraz znajomość podstawowej problematyki. Praca magisterska ma oddawać bardziej zaawansowane umiejętności metodologiczne oraz znajomość szczegółowej problematyki na tle dyscypliny naukowej, a także umiejętność samodzielnego analizowania i wnioskowania” (§ 3).

Kryterium 7 (warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku) zostało ocenione jako **spełnione**, z podaną **rekomendacją**:

Rekomenduje się podjęcie działań zachęcających do większego udziału studentów w ramach wymiany międzynarodowej.

W najbliższej przyszłości podjęte zostaną bardziej intensywne działania w tym kierunku – przede wszystkim przez efektywniejszą akcję informacyjną skierowaną do studentów.

Kryterium 10 (polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów) zostało ocenione jako **spełnione**, ze sformułowaną **rekomendacją**:

W ramach systematycznej oceny programu studiów obejmującej efekty uczenia się, zakres treściowy i rozkład zajęć podejmowane są działania pro jakościowe, które weryfikują efekty uczenia się. Nie uwzględniono jednak poprawek w zakresie odpowiedniego stopnia odnoszenia się do głębi perspektywy poznawczej właściwej dla charakterystyk kodzie KW w zakresie dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek. Rekomenduje się podjęcie działań w kierunku lepszego dostosowania efektów uczenia się do dyscyplin, do których przypisany jest kierunek familiologia.

Zgodnie z tą rekomendacją efekty uczenia się zostaną w możliwym zakresie udoskonalone w programach studiów zatwierdzanych na następne lata akademickie.

Z wyrazami szacunku

DZIEKAN

ks. dr hab. Grzegorz Chojnacki, prof. US